

MARIBORSKI

VEČERNIK

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2465
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglašni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

„JUTRA“

Konec ruske rdeče
zunanje politike

Ko je proti koncu svetovne vojne zmagal pokojni Ljening s svojimi revolucionarji in ustvaril v veliki Rusiji sovjetsko diktaturo, je moskovski režim prekinil vse stike z vsemi evropskimi in drugimi državami, te države pa so prekinile stike z njim. Namen rdeče Moskve je bil, pripraviti svetovno boljševiško revolucijo in tako združene sovjetske države vseh narodnosti, ne oziraje se na celine in plemena. Uresničevanje tega svojega ogromnega načrta se je lotil z vsemi sredstvi, ki so mu bila na razpolago, toda že kmalu je moral spoznati, da naloga, ki si jo je zadal, ni tako lahka, kakor so rdeči teoretiki mislili. Evropa je boljševizacijo odločno odklonila in se lotila energične protibrambe, pa tudi Azija, o kateri so v Moskvi mislili, da jim bo padla v roke kakor zrelo jabolko, ni pokazala potrebnega razumevanja za boljševiške težnje. Tako je moral že Ljening sam z bridkostjo ugotoviti in spoznati, da ne bo nikoli doživel uresničenja svojih ogromnih sanj. Umrl je, ne da bi bil ponesel svoj evangelij zmagovito izven mej Rusije.

Po Ljeningovi smrti se je nekaj let nadaljevalo delo za svetovno boljševiško revolucijo z nezmanjšano energijo, toda uspehov zopet ni prineslo. Naposled pa je Staljin bil nujno prisiljen omejiti svoja prizadevanja na samo sovjetsko Rusijo, da ji ustvari vsaj temeljne pogoje za gospodarski, socialni in kulturni obstoj ter napredek. Kominternu je sicer obdržala svoje središče v Moskvi, toda morala se je ločiti od ruske vlade in misliti na svetovno boljševiško revolucijo je bila odgojena na »godnejši čas«. Ta sprememba je naravno morala močno in usodno vplivati na vso sledečo zunanjo politiko sovjetske Rusije, kar se je tudi zgodilo. Tista sovjetska vlada, ki je prej iskala v svetu priznanja de iure, je poslej pričela iskati stikov z vsemi, ki so jih bili voljni vzpostaviti in danes je na svetu le še malo držav, ki ne bi imele z Rusijo rednih diplomatskih odnosov.

Ti redni odnosi so pa vlekli sovjetsko Rusijo vedno bolj v tok splošne svetovne mednarodne politike, dokler je niso docela zajeli. Danes je sovjetska Rusija, vsaj kar se tiče svoje zunanje politike, prav tako »meščanska« država, kakor vsaka druga. To nam pač najbolj dokazuje še njen spor z Japonko na Daljnem vzhodu. Politika, ki jo vodi ta rdeča Moskva, ni čisto nič drugačna, kakor bi bila ona carskega Petrograda, ako bi še obstojal. Ves ta razvoj je tudi povzročil, da je bila sovjetska Rusija prisiljena iskati si zaveznikov med »meščanskimi« državami in pričeti misliti na vstop v Društvo narodov. Toda preko noči vendarle ni mogla zavreči vsega, kar ji je bilo prej vodilno načelo, zato je sprva vezala svoj vstop v Društvo narodov na povelje vseh članic Društva narodov, ko pa tega ni bilo, vsaj na soglasni sprejem.

Med tem se je pa pokazalo, da sovjetska Rusija še ni prepričala vseh držav Evrope in ostalega sveta o iskrenosti svoje zunanje politične preorientacije. Proti njenemu sprejemu v Društvo narodov se je pojavil od mnogih strani oster odpor, najostrejši pa s strani Švice, Belgije, Nizozemske, Madžarske, Poljske in nekaterih držav Južne Amerike ter velikobritanskih dominionov. V Ženevi se celo boje, da bo število nasprotnic

Ogromna stavka v Združenih državah

Doslej počiva delo v 1005 tekstilnih tovarnah — Do danes bo v stavki poldrug milijon delavcev — Poizkusi komunistov

WASHINGTON, 3. septembra. V soboto zvečer se je pričela ogromna stavka tekstilnih delavcev, kateri se pridružujejo še vedno nove skupine. Pričelo je stavkati 750.000 delavcev tkalnic za bombaževino, volno in svilo, ki so raztresene po 30 državah severnoameriške unije. Skupno počiva delo v 1005 tovarnah. Celotno število stavkajočih bo pa mogoče ugotoviti komaj jutri, v torek, ker so nekatere tovarne urejene tako, da počiva delo v nedeljo odnosno v ponedeljek ves dan. Splošno je mogoče ugotoviti, da so se pozivu na vstop v stavko odzvali skoraj vsi delavci omenjenih tovarn. Zelo verjetno pa je, da se bo

omenjenim tekstilnim delavcem pridružilo danes ali jutri še 700.000 delavcev konfekcijske industrije ter drugih sorodnih industrij, tako, da bo znašalo število stavkajočih najbrže že danes ali jutri 1 milijon 500.000.

Komunisti razvijajo povsod zelo živahno propagando. Strokovne organizacije so organizirale posebne čete, od katerih šteje vsaka 10 mož pod posebnim vodstvom voditelja, katerih namen je skrbeti za to, da se ne bosta kalila red in mir in se ne bodo izzvali nepotrebnih spopadi, kakor bi si jih želeli komunisti. Pa tudi državne oblasti so storile velike varnostne ukrepe. Narodna garda in milica sta stalno

pripravljeni, policija pa je pomnožena s prostovoljnimi pomožnimi stražniki.

Predsednik strokovne organizacije tekstilnih delavcev G o r m a n, ki je prevzel vodstvo celotnega gibanja, je izdal na American Legion in na ostale bivše bojovnike oklic, v katerih jih poziva naj delavske zahteve moralno podpro z vsemi svojimi silami. Predsednik R o o s e v e l t je zaradi stavke v soboto odpovedal običajno tiskovno konferenco v Beli hiši z utemeljitvijo, da je preveč zaposlen z delom za posredovanje med delojemalci in delodajalci.

Francija predlaga podonavsko zvezo

VAŽNE PODROBNOSTI O SEJI FRAN COSKE VLADE. VZHODNI PAKT IN PODONAVJE.

PARIZ, 3. septembra. Na zadnji seji francoske vlade, kateri je predsedoval prezident Lebrun, je zunanji minister Barthou obširno obrazložil svojo politiko. Glede vzhodnega pakta je dejal, da v bližnji bodočnosti ni mogoče misliti na podpis, ker se Poljska in Nemčija poslužujeta taktike zavlačevanja. Glede Avstrije in Podonavja je pa izjavil, da je Francija proti »Anschlussu«, kakor tudi proti obnovitvi monarhije v Avstriji vsaj v sedanjem času in razmerah. Francija je za solidno garancijo popolne neodvisnosti Avstrije s strani Anglije, Italije in

Francije. Da se zagotovi ta neodvisnost, je Francija pripravljena prožiti Avstriji eksistenčno možnost na gospodarskem in finančnem področju, in sicer skupno z ostalimi zainteresiranimi vladami in na podlagi v Stresi začeti ter v Ženevi in Rimu nadaljevanih pogajanj. S tem v zvezi je bilo na seji tudi načelno sklenjeno, da se dovoli Avstriji zaproseno posojilo. Po Barthoujevem mnenju bi bila najboljša rešitev celokupnega vprašanja podonavska zveza na podlagi dvostranskih pogodb.

Sporazumevanje med Rusi in Japonci

VAŽNA KONFERENCA MED JAPONS KIM POSLANIKOM V MOSKVI IN RUS KIM ZUNANJIM TAJNIKOM.

PARIZ, 3. septembra. Tukajšnji listi poročajo, da je japonski poslanik v Moskvi Ota obiskal sovjetskega zunanjega tajnika Tomjanka, kateremu je poverjeno reševanje vseh zadev Daljnega vzhoda. Japonski poslanik je sicer izjavil, da je njegov razgovor s tajnikom zgolj osebnega informativnega značaja, vendar pa se doznava, da je bil storjen v sporazumu s tokijsko vlado. Japonski tajnik je izjavil Tomjanku, da je položaj na Daljnem vzhodu nevarno napet. Tomjanko pa je ugotovil, da so tega krivi Japonci. Japonska po izjavi poslanika ne dvomi v miroljubnost Rusije, vendar pa zagrešujejo njene lokalne oblasti na Daljnem vzhodu stvari, ki izzivajo Japonce. Oba diplomata sta nato proučila vsa praktična sredstva, ki naj bi se uporabila za izboljšanje položaja. Japonski poslanik je predlagal, naj bi se nadaljevala in sporazumno zaključila pogajanja za nakup vzhodne železnice, obenem pa naj bi se odpotegnile tako ruske kakor japonske

čete z vseh onih točk, kjer obstoja nevarnost medsebojnih incidentov, ki bi lahko izvali oborožene spopade in vojno. Rusija bo ta predlog proučila in obstoja možnost, da se doseže med obema državama sporazum.

Velike težkoče fašizma

PARIZ, 3. septembra. Po vesteh iz Rima, bo italijanska vlada v kratkem najela novo notranje posojilo v višini štirih milijard lir. Posojilo bo emitirano kakor vsa v zadnjih štirih letih v državnih bonih za rok 20 let po 4.5 odstotkov obresti. Obenem se poroča, da bo v zvezi z uveljavljanjem nove korporativne ustave izvršena rekonstrukcija celokupne italijanske vlade. Tajnik stranke Starace bo odstranjen in pride na njegovo mesto sedanji londonski poslanik Grandi. Londonski poslanik pa postane Mussolinijev zet grof Ciano. Na ta način se hoče okrepiti Mussolinijeva struja v stranki, ker se

boj opozicije proti duceju kljub deportaciji Arpinatija še vedno nadaljuje. Težke gospodarske in socialne razmere so izzvale v zadnjem času v vseh industrijskih centrih delavske nemire ter zahtevale intervencijo policije in fašistične milice. Spopadi so bili ponekod krvavi in je bilo mnogo demonstrantov ubitih, več sto pa ranjenih.

KONEC MORSKE POŠASTI.

SUŠAK, 3. septembra. V soboto so ribiči v Grabrovu pri Kraljevcu ulovili 7.75 m dolgega in 2100 kg težkega morskega volka. Strokovnjaki so ugotovili, da je to takozvani squalus carcarina, ki živi v toplih morjih in pride le redkokdaj v Sredozemsko ali celo Jadransko morje.

BENEŠEVO POTOVANJE V RIM.

PARIZ, 3. septembra. »Figaro« poroča, da bo češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš obiskal Rim takoj po francoskem zunanjem ministru Barthouju.

SEJA DRUŠTVA NARODOV.

ŽENEVA, 3. septembra. Letošnja jesenska sezona Društva narodov se je pričela danes s sejo finančnega odbora. Dne 6. t. m. se sestanejo zaslupniki garantov avstrijskih posojil, 7. bo prva seja sveta, prva seja plenuma pa 10. t. m. Dan sestanka razorožitvenega komiteja pa še ni določen.

ARETACIJE V AVSTRIJI.

DUNAJ, 3. septembra. Policija je aretirala ravnatelja industrije »Wiener Berdor-Kruppwerke« Franca Hamburgerja, ker je bil baje zapleten v upor 25. julija in v zvezi s Frauenfeldom in Habichtom. Pričakujejo se pa še nove aretacije.

TATARESCOV OBISK V BEOGRADU.

BEOGRAD, 3. septembra. Danes popoldne prispe semkaj romunski ministrski predsednik in vojni minister Tatarescu na obisk k našemu ministrskemu predsedniku Uzunoviću. Tatarescu ostane pri nas dva dni.

POLJAKI DOLŽE RUSE.

VARŠAVA, 3. septembra. Vladni listi se še vedno ukvarajo s pariškimi vestmi o tajnem paktu med Nemčijo in Poljsko ter jih odločno pobijajo. Listi trdijo, da je objavljanje takih vesti le manever sovjetske Rusije, ki bi rada popolnoma razdvojila Poljsko in Francijo, da bi sama mogla skleniti s Parizom vojaško zvezo.

NEMIRI V ŠPANIJI.

PARIZ, 3. septembra. Ekstremisti so izzvali včeraj v Parizu velike neredne. Morala je eastopiti policija in napravi red in mir. Pri tem je bilo 6 oseb ranjenih, med njimi 3, težko. Spopadi so pa bili tudi po provinci.

tako veliko, da ne bo mogoče spraviti skupaj niti dvetretjinske večine, ki je za sprejem potrebna. Še bolj se pa boje, da Rusiji ne bo mogoče zagotoviti stalnega mesta v svetu Društva narodov. Kakšno je v tem oziru stališče Rusije, sicer uradno ni znano, gotovo pa je vendar, da bo morala požreti tudi to grenko pilulo in vstopiti v Društvo narodov magari le z najpčilejšo zmago. Mogoče pa je tudi to,

da bodo velesile, zlasti Francija, že prej ugotovile, da bi pri glasovanju za sprejem Rusijo propadla in ji bodo zato svetovale, naj prošnjo sploh že prej umakne. Vendar se najbrže to ne bo zgodilo, ter se bo veliki diplomaciji naposled le posrečilo dobiti potrebno večino. Vstop sovjetske Rusije v Društvo narodov bo pa pomenil definitivni konec njene rdeče zunanje politike.

Dnevne vesti

Proslava „Jadranove“ petnajstletnice

Slavnostna akademija v „Unionu“, interna proslava in ljudska veselica

V soboto in včeraj je slavil naš agilni »Jadran« 15-letnico svojega obstoja in plodonosnega delovanja. Jedro proslave bila slavnostna akademija v soboto ob 20. uri v veliki dvorani pivovarne »Union«, katero je občinstvo napolnilo skoraj do zadnjega kotička. Akademijo je otvoril društveni predsednik g. dr. F. O. R. N. a. z. a. r. i. č., ki se je spomnil najprej Nj. Vel. kralja, nato prečital poudarjajoče pismo g. bana dr. Marušiča in drugih, pozdravil navzoče: generala Ledčiča, podžupana Golouha, okrajna glavarje Makarja in dr. Senekoviča, šefa policije Radoševića, predsednika emigrantskih organizacij dr. Čoka in vse druge. V njegovem govoru je v lepih besedah orisal delovanje »Jadrana«, spominjajoč se domovine, ki so jo morali njegovi člani zapustiti in si poiskati v Mariboru novo.

Po končanem govoru so izročili člani »Drave« »Jadrana« in njegovemu pevovodji Josipu L. a. h. u. lepo diplomu in sponke nageljinov. »Jadran« je uvodoma zapel svojo staro himno »Buči, buči...«, nato pa so sledile točke koncerta. Najprej je zapel moški zbor Volarič-Svetičov »Rožmarin«, nato Försterjevo »Paka« in Gerbičev »Slovanski brod«. Nastop je dokazal, da je zbor v zadnjem času zelo lepo napredoval in kaže zlasti veliko disciplino. Sledil je nastop našega sediščnega tenorista g. Belizarja S. a. n. a., katerega je na klavirju spremljal prof. V. r. a. b. e. c. Zapel je s svojim čistim in vedno bolj napredujočim glasom Lajevčevo »Zavčela je roza« in Krekovo »Tam zunaj je sneg«, kar je moral na splošno zahtevo navdušenih poslušalcev tudi ponoviti. Nato je naša gledališka igralka gđ. Elvira K. r. a. l. i. c. v. a. s. silnim zanosom, umetniško popolno in v srce segajoče recitala Gradnikovo »Molitev beguncev«, Grudnov »Južni veter« in »Devin«. Zlasti zadnja je napravila najboljši vtis in razburkala

vso veliko dvorano. Za svoj zares klasični nastop je bila obdarovana s cvetjem. Koncertni pevec g. F. a. g. a. n. e. l. i. je pa zapel Michlovo »Človeka nikar«. Tudi njega je pri klavirju spremljal g. prof. V. r. a. b. e. c. Pel je toplo in z občutkom ter bil deležen splošnega priznanja. Predsednik dr. Fornazarič je nato izročil pevovodji L. a. h. u. lep pozlačen lovorjev venec.

Sledila je velika kantata za moški in deški zbor, tenor in bariton solo s klavirjem ter godbo: »Pesem naših mornarjev«, katero je po besedilu Griše Koritnika uglasbil naš mariborski komponist Vasilij M. i. r. k. in jo poklonil »Jadrana« za njegovo 15-letnico. Kantata, ki glasbeno ilustrira življenje mornarjev in morja, se začne z zborom moških in deških glasov, nadaljuje s tenorskim solom in zborom, baritonskim solom in zaključuje nazadnje z moškim in deškim zborom ter stavi na pevce dirigenta in vse ostale sodelujoče velike zahteve. Naš »Jadran« jih je dobro premagal in nam tako mogočno podal najnovejšo Mirkovo delo in s tem zaključil svojo jubilejno akademijo. Mirkova kantata in njeno izvajanje sta dosegla pri občinstvu popoln uspeh in je bil ob koncu komponistu izročen lep pozlačen lovorjev venec. Po koncertu je pa »Jadran« še v ožjem krogu proslavil svoj lepi jubilej.

Včeraj popoldne in zvečer je pa priredil v vseh prostorih »Uniona« veliko jubilejno ljudsko slavo, katerega so se udeležili, kakor koncerta, tudi množični udeleženci emigrantskega kongresa. Tudi ta prireditev je dokazala, da si je naš »Jadran« znal pridobiti tekom svojega 15-letnega delovanja v Mariboru vsesplošno popularnost in največje simpatije. Želimo, da bi tudi v bodoče prav tako nesebično in neutrudljivo izvrševal svojo lepo narodno poslanstvo!

Proslava prestolonaslednikovega rojstnega dneva. V četrtek, 6. t. m. na rojstni dan našega prestolonaslednika Petra in na spominski dan, ki so bile izročene našim polkom nove zastave, bo slovesna služba božja v vseh cerkvah v Mariboru. V stolnici in v pravoslavni kapelici bo služba božja ob 8. v evangeljski cerkvi pa ob 10. Službe božje v stolnici se morajo udeležiti rezervni častniki v svečani obleki.

Brat bolgarskega kralja na Bledu. S svojim spremstvom je prispel na Bled bolgarski knez Ciril, brat bolgarskega kralja Borisa. Na Bledu bo gost našega kraljevskega dvora.

Slovo višjega železniškega kontrolorja Josipa Princa. V Dreisgerjevi gostilni v Košakih se je zbralo preteklo soboto zvečer lepo število železničarjev, da se poslovijo od svojega prometnega učitelja višjega kontrolorja g. Josipa Princa, ki odhaja na novo službeno mesto. Zbrani so bili mimo šefa prometne službe g. Kovačiča, namestnika šefa glavnega kolodvora g. Gajška vseh službe prostih uradnikov, tudi vlakovodje, sprevodniki ter drugo postajno osebje do najnižjega uslužbenca, kar je dokaz kako priljubljen in čisljen je bil g. Princ. Višjega kontrolorja Princa, ki je bil v Mariboru nepretrgoma 15 let, pozna vsak železničar kot vzornega uradnika in tovariša, zlasti pa kot učitelja, ki je s svojimi velikimi duševnimi zmognostmi ter z otroško dobrim in mehkim srcem vzgajal skozi vso to dobo naraščaj prometnega osebja ne samo strokovno, marveč tudi v narodnem duhu. Prvi se je poslovil od njega sprevodnik g. Glaser v imenu vlakovspremnega osebja, šef prometne službe g. Kovačič pa v imenu vsega uradništva. Tople besede v slovo je spregovoril tudi namestnik šefa postaje g. Gajšek. Vlakospremnemu osebju je g. Princ izročilo zrašno v narodnem motivu izdelano darilo, za katerega se je ginjen zahvalil. Priljubljen g. Princ zapušča Maribor na lastno prošnjo in mi želimo na novem mestu najboljši početek in vso srečo.

Sprejem dece v mestno dnevno zavetišče. Tiskovine za prošnje v svrhu sprejema dece v dnevno zavetišče se dobe pri mestnem socialno-političnem uradu na Rotovškem trgu ali pri upravi Mestnega mladinskega doma v Koroščevi ulici. Izpolnjene prošnje, potrjene od šolskega upraviteljstva in mladinskega predstojnika je oddati pri upravi zavoda 5. ali 7. septembra. Sprejeti otroci pridejo v zavod 17. t. m. po pouku, in to po možnosti v spremstvu staršev.

Hišni posestniki! Udeležite se kolikor mogoče množično občnega zbora in kongresa pokrajinske, odnosno državne zveze društev hišnih posestnikov, ki bo sta v Ljubljani (bela dvorana hotela »Union«) dne 8. septembra 1934 ob 10., odnosno 15. uri. Vozna cena zaradi Ljubljanskega velesejma polovična! Legitimacije po 5 Din se dobe na železniški postaji.

Proslava 15-letnice osvobojenja Prekmurja preložena. Odbor za proslavo 15-letnice osvobojenja Prekmurja v Dolnji Lendavi je iz tehničnih vzrokov sklenil preložiti proslavo na 22. in 23. t. m. Proslava se bo vršila po istem sporedu in obsegu, kakor je bil najavljen. Vse zavodno prebivalstvo pa vabi odbor ponovno k najštevilnejši udeležbi narodne in državne manifestacije na skrajni naši severni meji. Tudi bo do takrat ugodno rešena prošnja za četrtinsko vožnjo na železnici.

Naš radio v službi nacionalne propagande. Naše radio-oddajne postaje bodo odslej z živo besedo pričele utrjevati narodno zavest med najširšimi plastmi našega naroda. Beograjska, zagrebška in ljubljanska radio-oddajna postaja prično z današnjim dnem uvajati nacionalno uro, katere namen je, da našemu narodu prikažejo in predstavijo vse, kar ima pri nas vrednost v preteklosti in bodočnosti. Vse premalo smo v naši državi doslej izkoriščali radio kot propagandno sredstvo, pričakovali pa smemo, da bodo števila uvedenih nacionalnih ur prav gotovo zelo lepi. Otvoritveno predavanje bo drevo ob 20. uri. Govoril bo šef central-

nega presbiterija o nacionalni uri, o nameni in programu. Jutri v torek je na sporedu predavanje o Juriju Strossmayerju in o jugoslovanski ideji. Govornik bo orisal jugoslovansko ideologijo škofa Strossmayerja, njegove zveze s Srbi in njegovo delo za uresničenje jugoslovanskega edinstva.

Društvo jugoslovanskih akademikov v Mariboru naznanja svojemu članstvu, da bo članski sestanek v torek, dne 4. septembra v društveni sobi ob 20. uri zaradi ekskurzije v Slov. gorice in občnega zbora. — Odbor.

Kongres vojnih dobrovoljcev. Glavni odbor Zveze vojnih dobrovoljcev kraljevine Jugoslavije bo sklical kongres v soboto 13. in v nedeljo 14. t. m. v Novem Sadu. Na kongres so povabljeni jugoslovanski dobrovoljci iz vseh krajev naše države.

MESIJA, veličasten oratorij

izvajajo 7. septembra zvečer ob 8. v Unionu. Sodelujejo kot solisti gospa Lovšćetova, gospa Golobova, obe iz Ljubljane, gospod Darian iz Graza in gospod Neralič iz Maribora, zbori Celje, St. Lenart, Ptuj in »Maribor«. Predprodaja vstopnic Aleksandrova cesta št. 6. 3618

Dečki, ki so sodelovali pri koncertu »Jadrana«, naj se zberejo v četrtek ob 18. uri na Rotovškem trgu zaradi slikanja in male južine. Po možnosti naj bodo oblečeni, kakor so bili pri nastopu. — Pevovodja.

Krajevni odbor Jadranske straže železničarjev v Mariboru priredi v nedeljo, dne 9. septembra propagandni izlet v St. Ilj s sodelovanjem godbe »Drave« ter tem potom poziva vse članstvo in prijatelje Društva, da se izleta udeleže v čim večjem številu. Izlet se vrši ob vsakem vremenu. Odhod ob 13. uri, povratek ob 21.30 uri.

Dr. Leonhardt zopet ordinira.

Ne delajte si skrbi!

Tiskovna zadruga Vam da šolske knjige in potrebščine tudi na mesečno odplačilo. — Maribor, Aleksandrova cesta 13. 3672

Javna kuhinja na Slomškovem trgu 6 se vsem toplo priporoča. Hrano dostavlja v vseh 3 razredih na dom.

Letošnja jesenska kulturna in gospodarska prireditve Ljubljanskega velesejma, ki ji je pokrovitelj Nj. Vel. kralj Aleksander, je bila slovesno otvorjena v soboto, dne 1. septembra ob 10. uri dopoldne v navzočnosti kraljevskega odposlanca g. polkovnika Radoviča, osebnega adjutanta Nj. Vel. kralja. Velesejem je otvoril v imenu vlade minister za socialno politiko in narodno zdravje g. dr. Fran Novak. Slovesnosti so prisostvovali mnoge odlične osebnosti in zastopstva. Razstavi industrije in obrti so priključene še specialne razstave: glasbena, umetniška, higienska, izseljenska, ribarska, razstava društva »Živalca«, mednarodna razstava psov (1. do 2. IX.), razstava arhitekture, »Weekend«, hranilniška razstava in razstava Zavoda »za pospeševanje obrta Zbornice za TOI v Ljubljani«. Razstava plemenskih koz in ovac bo od 3. do 10. septembra, 8. septembra pa tekmovanje jugoslovanskih harmonikarjev za jugoslovansko prvenstvo 1934-35. Letošnja »Ljubljana v jeseni« je izredno mična in privlačna. Obiskovalci imajo 50 odstotni popust na železnici, če kupijo rumeno železniško izkaznico, ki jih izdajajo postajne blagajne po 5 Din. Postajališča teh izkaznic ne vodijo in jih je treba kupiti na prvi prihodnji postaji.

Radio Ljubljana. Spored za torek, 4. t. m. Ob 12.15: plošče; 12.50: poročila; 13: čas, plošče; 17.30 cerkveni koncert; 18.30: plošče za otroke; 19: otroška ura; 19.30 plošče; 19.50 čas; 20: citraški koncert; 20.45 radio-orkester; 22.10: čas, poročila; 22.30 angleške plošče.

Grajski kino. Do vključno torka »Mala pustolovka«. Od srede dalje na splošno zahtevo sijajna Leharjeva opereta »Friederika«.

Kino Union predvaja zabavni film »Pesem ljubezni«. Mnogo glasbe, krasno petje in naravni posnetki. V glavni vlogi slavni operni pevec tenorist Louis Gravier, šarmantna Jennie Jugo in Heinz Rühman.

Da osvežite kri, pijte nekaj dni zapored zjutraj čašo naravne »Franz Josefove« grenčice.

Da osvežite kri, pijte nekaj dni zapored zjutraj čašo naravne »Franz Josefove grenčice«. Od mnogih zdravnikov predpisana »Franz Josefova voda« uravnava delovanje črevesa, krepi želodec, izboljšuje kri, pomiri živce, povzroči, da se človek splošno dobro počuti in da ima jasno glavo. »Franz Josefova grenčica« se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Dr. Marinič ordinira zopet redno od 9.—11. in 14.—16. ure, Trubarjeva ulica 11.

Zobozdravnik dr. Franc Stamol zopet redno ordinira.

Prihodnji »Putnikovi« izleti z avtokarom. 5., 6., in 7. septembra Dunaj (velesejem) 275 Din. 8. septembra Dolnja Lendava 95 Din. narodne svečanosti. 11.—13. septembra Plitvička jezera 285 Din. 15. septembra Gradec (velesejem) 80 Din. 16. septembra Ptuj—Haloze (pav šal). 23.—25. septembra Maribor—Bled—Kranjska gora—Planica—Vrbsko jezero—Dravograd—Maribor 250 Din. 23. septembra do 3. oktobra veliko potovanje po Dalmaciji in Bosni 980 Din. 1. dan Maribor—Karlovac—Bihač (Plitvice), 2. dan Plitvice—Bihač—Bos. Novi—Banja Luka—Jajce. 3. dan Jajce—Travnik—Sarajevo. 4. dan Sarajevo. 5. dan Sarajevo—Konjic—Mostar. Stolec—Trebinje—Dubrovnik. 6. dan Dubrovnik. 7. dan Dubrovnik—Split. 8. dan Split (Trogir). 9. dan Split—Plitvice. 10. dan Plitvice. 11. dan Plitvice—Maribor. Prijave pri »Putniku«. Maribor, Aleksandrova cesta 35, tel. 21-22.

Cvetje v jeseni. Občinski sluga Anton Maher iz Poljčan je izročil našemu dopisniku večji cvetoči jablane z zrelim sadežem vred. Na to čudo narave je najletel v sadovnjaku prostestnika Kobule v Vrhovljah. Mlado jablano krasi okrog 15 rožnoderčih cvetov in prav toliko jabolok.

Nezgoda. V Slovenski Bistrici se je pripetila 21-letnemu delavcu Milanu Floretu huda nezgoda. Na njega se je prekucnil s hlodi naložen voz, pri čemer je zadobil delavec hude notranje poškodbe, nalomljeno pa ima tudi levo nogo. Prepeljali so ga v mariborsko bolnišnico.

Ogenj. V soboto zvečer okrog 11. ure je pričela goreti lesena lopa na vrtu vrtnarja Ambroža na Koroški cesti. V lopi je bilo precej drv in več drugega vrtnarskega orodja. Na kraj požara so prihiteli mariborski gasilci, ki so takoj stopili v akcijo in rešili, kar se je rešiti dalo. Prišli pa so tudi na pomoč gasilci iz Studencev, Peker in Pobrežja. Škoda znaša okrog 15.000 Din. Kako je ogenj nastal, še ni točno ugotovljeno.

Tatvina. Zasebnici Mariji Šončevi, stanovalci v Kratki ulici, je včeraj reznat tat odnesel iz zaklenjenega pritličnega stanovanja razno obleko in druge predmete v skupni vrednosti nad 1300 Din. Šončeva sumi neko služkinjo, ki je bila pri njej v službi, da ji je ukradla omenjene predmete.

Poskus razbojništva. Ko se je v soboto zvečer peljal skozi betnavski gozd k svojemu dekletu v Novo vas brezposelni natakhar France P., sta iz teme planila predenj dva neznanca moška. Zahtevala sta od njega, da jima izroči denar. Ker pa se je izgovarjal, da ga nima, sta mu prebrskala vse žepe. Na srečo pa nista našla osmih stotakov, ki jih je imel v neki kuverti. Poslovila sta se od njega z besedami: »Beži, hudič, pa tiho bodi!« Prestrašen je fant zajahal kolo in jo jadrno odkuril v mesto, kjer je prijavil zadevo policiji.

Drobna policijska kronika. V policijske zapore sta romala sinoči neki Ivan Č., ki se ga je tako napil, da ni našel domov in neki Peter Č., ki je razgrajal na cesti. Prijavljeni so bili Božidar G. in tovariši zaradi razgrajanja in kaljenja nočnega miru, neki Jože K. zaradi pretepa, neki Karel T. zaradi grdega obnašanja in neki Maks T. pa zaradi prepovedanega krošnjarjenja.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 16,2 stopinj C nad ničlo; minimalna temperatura je znašala 11,2 stopinj C nad ničlo; barometer je kazal pri 17,8 stopinjah 735,6, reduciran na ničlo pa 733; relativna vlaga 55; od včeraj na danes je padlo 40 mm dežja; vreme je oblačno in hladno; vremenska napoved pravi, da se bo vreme zboljšalo.

Kongres jugoslovanskih emigrantov v Mariboru

Maša za mrtve, sprejem na kolodvoru, obhod in zborovanje v „Unionu“ — Venec na Maistrovem grobu

V soboto in včeraj je bil naš obmejni Maribor priča velikih in pomembnih prireditvah, slavnostne proslave 15-letnice društva »Jadrane« in emigrantskega kongresa. Delegati za kongres so prispeli v Maribor deloma že v soboto in se udeležili »Jadraneve« akademije, deloma pa včeraj jutraj z vlakom ob 9.15 uri. Ob 8. uri je bila najprej maša za padle žrtve v boju za pravice naših zaslužjenih bratov, katero je bral emigrantski župnik g. Soklič, od maše pa so odšli udeleženci na kolodvor k sprejemu. Od tu se je razvil po mestu veličastni sprevod, ki se je končal na Aleksandrovi cesti pred poslopji pivovarne »Union«, kjer so se vršile glavne slavnosti.

Dvorana »Uniona« je bila slavnostno okrašena z nacionalnimi in emigrantskimi prapori in simboli ter je tako vsa praznična sprejela dvatisočglavo množico, ki se je zgrnila na parket in balkon ob 10. uri dopoldne, da manifestira skupno z emigrantskimi zastopniki za jugoslovansko nacionalno idejo, za našo državo in njene naloge v prid vsem onim, ki še vedno čakajo, da najdejo svoj kotiček pod njenim okriljem.

Na odru se je ob predsedniški mizi zbral ves direktorij Zveze emigrantskih društev iz Primorja s predsednikom dr. Ivanom Marijo Čokom, podpredsednikom dr. Ivanom R. Žm. in Ivanom S. T. r. i. m. na čelu. Predsednik dr. Čok je otvoril manifestacijsko emigrantsko zborovanje z vznešenimi besedami in z iskrenim pozdravom navzočim predstavnikom mariborskega mesta in njegovih nacionalnih, kulturnih in strokovnih organizacij. Prisotni so bili: župan dr. Franjo Lipold, podžupan g. Rudolf Golouh, dr. Černič kot zastopnik Zdravniškega društva, dr. Vauhnik in bivši državni tožilec dr. Jančič kot zastopnika Narodne obrane, sokolski starosta dr. Gorišek, za ZKD g. Pirc, za Maistrove borce dr. Dolar, dr. Rapotec kot zastopnik Jadranske straže, za nacionalno delavstvo g. Bajt, policijski komisar g. Kos in drugi. Po pietetnem spominu na vseh 61 naših žrtveh, od nadškofa dr. Sedeja do Gortana, Bidovca, Marušiča in Valentiča, padlih v obrambi najosnovnejših človeških pravic, je govornik poudaril pomen kongresa emigrantov s slovenskega zapada v centru slovenskega severa in edinstvo ideje in nazorov, ki družijo vse naše slovensko ljudstvo, neglede na kraje in dežele, v katerih biva, o njegovem stališču in bodočem delu za one stotisoče, ki so mu jih odvzeli.

Pozdravu predsednika dr. Čoka so se odzvali z nedosežno besedo slovenskega gostoljubja zastopniki nacionalnega Maribora. Župan dr. Lipold se je ganjen zahvalil za besede g. predsednika in jugoslovanski emigraciji, da si je izbrala za sedež svojega tretjega emigrantskega kongresa Maribor kot obmejno mesto in kot edini svobodni slovenski mejnik, da si ga je izbrala emigracija iz vseh ostalih treh neosvobojenih slovenskih mejnikov. Noben narod, je poudaril gospod župan, si ne da odvzeti pravice, da ne bi pomislil in skrbel za svoje sinove svobodne ali nesvobodne in zato si tudi mi ne damo odreči te pravice, če smo zares napredni kulturni in svobodni narod.

Frenetičen aplavz, ki se je z njim vsa dvorana oddolžila našemu županu za njegove zanosne besede, se še ni polegel, ko je kot zastopnik Narodne obrane spregovoril dr. Miloš Vauhnik, ki je pozdravil kongres ne le v imenu našega oblasnega odbora, marveč tudi v imenu osrednjega odbora in njegovega predsednika vojvode Ilje Trifunoviča. »Vojna visi v zraku«, je dejal mogotec, ki danes odlota o usodi stotisočev naših ljudi, mi pa vemo, da traja njih boj za obstanek že 15. leto in da se ne bo nehala, dokler se kolo usode stotisočev naših ne usmeri v drug tir, svojim jasnejšim ciljem nasproti. Tudi dr. Vauhnik je žel za svoje besede nedeljeno navdušeno odobravanje.

Naš sokolski starosta dr. Gorišek je s tremi besedami, ki pa so bile zato

tem globlje, označil značilno potezo današnjega manifestacijskega zborovanja, ko je dejal, da mu je beseda: emigrant tuja, da so emigrantje Jugoslovani kakor mi, ker je njihova bol naša bol, rešitev njihovih rojakov pa naša rešitev.

Kulturnemu delovanju emigracije je posvetil svoj kratki pozdravni govor predsednik ZKD g. Pirc, ki je posebno poudaril kulturno delo primorskih rojakov v Mariboru in ob vsej naši severni meji ter jim za to izrekel zahvalo v imenu svoje velike kulturne organizacije. V imenu Maistrovih borcev se je oglašil k besedi prof. dr. Dolar, ki je bil ves ginjen spričo pietete, s katero so se zborovalci na poziv g. predsednika spomnili in se poklonili spominu našega velikega Maistra. Porojene iz iste tragične usode, je dejal, nas naše misli vodijo k istim ciljem. Še posebej pa današnji kongres zgovorno priča za svetopisemsko resnico, da človek ne živi samo od kruha, marveč še vse bolj od hrepenenja po svobodi, po svobodnem izživljanju naroda in vseh njegovih sil. Glasnik tega notranjega življenja je današnji kongres, v njem bomo našli tudi mi, kar nas je že 15 let v svobodni, svoje bogastvo in svojo bodočnost. Nikoli pa severna meja ne bo pozabila, da je tudi ves emigrantski pokret ene misli z njenim pokojnim generalom osvoboditeljem, da so mejniki lažni.

Dr. Rapotec je pozdravil kongres v imenu »Jadranske straže«, katere cilji se prav v ničemer ne ločijo od končnih ciljev emigrantskega pokreta. Zadnji se je oglašil k besedi v imenu nacionalnega delavstva g. Tone Bajt, ki je še posebej poudaril socialno plat vsega našega, kakor tudi emigrantskega življenjskega problema današnjih dni.

Sledilo je čitanje cele vrste pozdravnih brzojavk s Sušaka in iz Dubrovnika, iz stohiega Beograda in carskega Skoplja. Nato pa je predsednik dr. Čok podal obširen, vsestranski utemeljen referat o jadranskem problemu in o Primorju v okviru tega problema ter o primorski emigraciji. Navedel je posledice, ki jih

je imel v poslednjih 12 letih politični, narodnostni in socialni razvoj našega ljudstva v Primorju, ki je izgubilo vso inteligenco in so mu uničili skoraj že ves njegov delavski stan. Kmečkega človeka pa so mu pogнали v vrste kolonov, ki še niti koloni niso, ki jim delijo miloščne politično pobarvani in usmerjeni iastistični denarni zavodi. In vendar tega ljudstva kljub vsemu političnemu in kulturnemu nasilju ni mogla streti niti taka nečloveška gospodarska politika. Govoril je nadalje o mednarodno-političnem problemu primorskega problema, ki je v okviru antiteze etično utemeljenih jugoslovanskih postulatov in imperialistične politike režima na drugi strani Jadrana prišel popolnoma do veljave malone tudi že ob diplomatskih mizah. Končno je obeležil nedoumljivost vatikanske politike, ki je pristala na to, da je Primorje izgubilo še poslednjo izmed svojih 5. škofijskih stolic zgolj zaradi sožitja s posvetnimi Rimom. Končno je še v kratkih črtah orisal razvoj emigrantskih organizacij na svobodnih tleh naše domovine.

Ko se je poleg aplavz, s katerim se je vsa dvorana oddolžila g. govorniku, je g. Mohorič ostro zavrnil kampanjo dunajskega lista »Reichspost« in njegovih rimskih sovrstnikov, ki so hoteli jugoslovanski emigrantski kongres predstaviti svetu kot zarotniški zbor narodno-socialističnih beguncev, kot demonstracijo proti naši severni sosedu. Prečital je resolucijo o vatikanski politiki, ki bi morala vse drugače spoštovati katoliške tradicije slovenskega ljudstva v Primorju in cerkveno-politično delo njegovih duhovnih voditeljev, ter apel na vso našo javnost, da še bolj poglobi in utrdi svoje nazore o usodi, ki jo je treba priboriti našim onstran meje.

Vihar navdušenja je izzvala lepa gesta ljubljanskih primorskih akademikov, ki so poklonili kamniški emigrantski edinci prelep prapor. S to poklonitvijo se je opoldne zaključilo manifestacijsko zborovanje, ki se je popoldne za krog delegatov kot poslovni del kongresa nadaljevalo v mali dvorani Narodnega doma.

V popoldanskih urah se je odpeljala posebna deputacija emigrantskih zastopnikov na pobošče pokopališče, kjer se je poklonila spominu našega generala Maistra in položila na njegov grob prekrasen venec.

Iz gibanja naših obrtnikov

Izredni občni zbor Združenja pekovskih mojstrov v Mariboru

Združenje pekovskih mojstrov v Mariboru je imelo v Gambrihovi dvorani svoj drugi izredni občni zbor, ki ga je obiskalo nad 50 članov združenja. Otvoril in vodil ga je agilni predsednik združenja g. Jakob Koren, ki je uvodoma pozdravil prav prisrčno vse člane, posebno pa zastopnika Okrožnega odbora g. Ivana Horvata. V nadaljnjem se je spominjal pred kratkim umrlega tovariša g. Planinca in pozval navzoče, da se v počastitev njegovega spomina dvignejo raz segoždev iz zakličejo Slava!, kar se je zgodilo. Nato je sporočil, da se je v združenju ustanovil pevski odsek, ki je že pred otvoritvijo zbora z izbranim petjem vzbudil pozornost. Pozdravil je pevovodjo g. Ivana Laha in mu za njegovo 65-letnico iskreno čestital, čemur so se vsi navzoči pridružili z odobravanjem.

Uprava združenja je vestno zasledovala vse pojave v pekovski stroki in budno pazila na vse, kar se dogaja in je prav zategadelj tudi smatrala za potrebno, da skliče izredni občni zbor in tako obvesti vse svoje članstvo o svojem velikem delu, ki pa žal ni rodilo temu primernih uspehov. Mogoče še ni bilo nikdar tolike potrebe, da se strnemo v eno vrsto, kakor danes. Še nikdar po prevratu ni bilo obrtništvo v tako težkem položaju, kakor je danes. Izdajajo se zakoni in uredbe, toda zakon ali uredba je eno, izvrševanje teh pa je drugo. Marsikaj se zna izvesti na papirju, v praksi pa je to težavna stvar. Uprava združenja si je vsikdar vestno prizadevala, da vpoštevava vse opravičene želje svojih članov in jim tako skuša pomagati. Zbrali smo mnogo materiala, da ga predložimo zbornici in raznim oblastem. Uspeha je bilo le malo. Mnogo smo si tega sami krivi, mnogo premalo je zavesti skupno-

sti in medsebojnega podpiranja. Apelira, da se vsi člani z zaupanjem obračajo do uprave svojega združenja, ki jim bo v vsakem oziru rada pomagala.

G. Ivan Horvat se je zahvalil predsedniku za pozdrav in v imenu Okrožnega odbora pozdravil zborovanje z obljubo, da bo okrožni odbor tudi v bodoče z vso vnemo podpiral težnje našega obrtništva. Prešlo se je nato na drugo točko dnevnega reda, ki se je glasila: »Prepoved izdelovanja keksov in naše stališče.« O tej točki je izčrpan poročal predsednik g. Koren, ki je poudarjal, da je bilo izdelovanje keksov stara pravica pekovskih mojstrov in člen 446. zakona o obrti pravi, da vsi obrti in vse pravice, pridobljene po dosedanjih zakonih, ostanejo v veljavi tudi potem, ko dobi ta zakon moč. Iz tega bi jasno sledilo, da bi smeli pekovski mojstri tudi po uveljavljenju novega obrtnega zakona, ki predvideva izdelovanje keksov kot poseben obrt, te izdelovati. Na pritožbo slaščičarjev pa je banska uprava razsodila, da temu ni tako, marveč bi bili morali imetniki pekovskih obrtov ob prilike nove registracije v smislu § 456. zakona o obrtih dati vpisati na obrtna pooblastila še one stroke, ki so jih dotlej izvrševali poleg pekovskega obrta. Da se to ni izvršilo, ni toliko krivda pekovskih mojstrov, kakor onih, kojih dolžnost je bila pri izdaji novega obrtnega zakona, da prizadete pouče o novostih, ki jih vsebuje novi zakon. To bi bila naloga obrtnih referentov pri oblasteh prve stopnje. Proti odločitvi banske uprave so se naši člani pritožili na upravno sodišče v Celju in upamo, da bo to priznalo naše stališče kot pravilno.

V tej zadevi so posegli v debato še gg. Ivan Horvat, Franc Breznik in Ivan Žur-

Vabimo Vas!

Ljubljanski veesejem

1.—10. IX. 1934

Železniška izkaznica za 50 % popust na železnicah se dobi na vseh postajah po Din 5-

40.000 m² — 13 razstav:

Glasbena - umetniška - higijenska - izseljenška - ribarska - perutnine, koz, ovac, psov - arhitektonska - „Weekend“ - hranilniška - pohištvo - radio - živila

Festival SLOVANSKIH PLESOV

Tekmovanje harmonikarjev
Velikomestno zabavišče

man. Nato je podal predsednik besedo tajniku Okrožnega odbora g. Novaku, ki je poročal o načrtu uredbe o razdolžitvi obrtnikov. Ta je v kratkem podal pregled gospodarstva od prevrata do danes in nato poljudno obrazložil glavne člene nameravane uredbe in izpremembe, ki si jih želi obrtništvo. Predsednik se je poročevalcu iskreno zahvalil. O četrti točki je po uvodnih besedah predsednika g. Korena poročal tajnik g. Novak o davčnih zadevah. Govornik je predvsem podvrnil ostri kritiki državno finančno politiko, ki na eni strani s preobdave-njem malega človeka ubija davčno moralo in s tem tudi zmanjšuje efekt davčnih predpisov. Navajal je več konkretnih primerov prav z ozirom na našega malega obrtnika, kako bi se ne smelo postopati. Za svoja stvarna, sicer pa velimentna izvajanja je žel poročevalec burno odobravanje. O cenah kvasa je obširno poročal predsednik g. Koren in iz njegovega poročila smo se mogli prepričati, kako vestno je bilo delovanje uprave tudi v tem oziru. Po pojasnitvi, ki so jih podali gg. Ivan Horvat, Bizjak, Feiertag in Žunko, se je v tej zadevi enoglasno odobrilo prizadevanje uprave.

Pri slučajnostih je g. Žurman iz Slov. Bistrice poročal navzočim, da podpiraio g. Ivana Laha, ki dobavlja iz svojega

Ne delajte si skrbi!

Tiskovna zadruga Vam da šolske knjige in potrebščine tudi na mesečno odplačilo. — Maribor, Aleksandrova cesta 13. 3672

mlina najboljšo rženo moko, kajti treba je, da se podpirajo predvsem domači obrtniki in ljudje. G. Horvat je pojasnil ustanovitev pevškega odseka in prosil, da navzoči s prostovoljnimi prispevki zagotovijo krepek obstoj odseka. Predsednik g. Koren je opozoril na obisk obrtne nadaljevalne šole in opozoril mojstre, da osebno odgovarjajo za redno pohajanje vajencev v šolo. G. Rakuša je izražal željo, da bi se vendar upoštevali predpisi o nedeljskem počitku, da si tako mojstri, kakor pomožno osebe ohrani to socialno pridobitev. G. Horvat se je zahvalil vsem dobrovalcem za pevski odsek, posebno pa g. Antonu Lahu iz Gornje Polskave. Ker se ni med slučajnostmi glasil nihče več k besedi, je predsednik g. Koren zaključil lepo uspešno zborovanje ob 17.30. Ob zaključku se je pevski zbor še enkrat izkazal z izbranim petjem nekaj lepih pesmi.

Sokolstvo

Sokolsko društvo Tezno. Proslava 90-letnice rojstva Josipa Jurčiča. V soboto, dne 8. septembra proslavi Sokol Tezno 90-letnico rojstva Josipa Jurčiča z igro »Deseti brat« na letnem telovadišču, ki se je primerno uredilo. V slučaju slabega vremena se vrši proslava v nedeljo, dne 9. septembra. Mimo starejših igralcev nastopijo tudi mnoge mlajše moči. Režija je v rokah s. Tušekove. Prvič bo igrala tokrat tudi godba domačega Sokolskega društva pod spretnim vodstvom kapelnika br. Serajnika. Po proslavi bo veselica in bodo nudili naši šotori dobro vinsko kapljico in druge želodčne dobrine po zelo zmerni ceni. Začetek ob 15. uri. Mariborčane prosimo, da posetijo Tezno in dajo našim sokolskim diletantom vzpodbudo za nadaljnje delo. Zdravo!

MARIJ SKALAN:

SEMISIRIS

Roman iz prazgodovine človeštva.

»Ah, da...« je dejal faraon. »Poznam te, ti si ptica lahkokrila, ki me dvigne nad oblake noči k praviru svetlobe, ki je On, najvišji, Râ.«

»Dvignem te, moj sladki! Zato sem te iskala, hrepenela po tebi, klicala te, in sedaj sem te našla...«

»Pa so dejali, da se bo to zgodilo šele čez desetisočletja. Ha-ha-ha. Mar je že zares minila tako dolga doba, ptičica moja?«

»Zame je bila daljša ko večnost. Nikoli ji ni hotelo biti konca. A sedaj ji je. Glej, spet sem pri tebi in speš me ljubiš, kakor nekoč, kaj ne? Vse si pozabil, vse si mi odpustil. Kaj molčiš, o veliki, o dragi, solnce moje, odgovori mi, potolaži mojo dušo, pomiri srce moje in ozdravi bolečino! Kaj ne, da ni konca in ga ne bo? Vedela sem, da je vse le blaznost, etrašna blaznost.«

»Da, blaznost,« je dejal Semis Ofiris, »samo silna blaznost. Vsi ljudje so znoreli. Imenitno, vsi so norci, a jaz sem njihov vladar, velika ptica — človek sem, ki plava nad svetom in nad morjem po tretjem dnevu in dobah neskončnih. Po-

glej, družica moja, kako mogočna so moja krila, kako ponosno se gibljejo in krožijo po višavah...«

Faraon je zopet dvignil roke, jih razprostrl in zakrilil z njimi.

»Da, ptica — človek si,« je pritrdila Nefteta, »in jaz sem tvoja edina zvesta družica.«

Planila je k njemu, se ga oklenila, ga nežno pobožala po razmršenih laseh in poljubila. Tudi faraon jo je prižl k sebi.

»Moja, moja...« je jecjal. »Pa so dejali, da me ne ljubiš, da me sovrašiš in si pobegnili...«

»Pobegnili sem, ker si me zavrzel in vrgel v ječo.«

»In ti si se vrnila. Čakaj, kako je že dejal norec? Aha, vem, dejal je... in dve deklici vidim v megli razodetja, eno temnopolto in drugo svetlopolto in še tretjo, ki je nedolžna žrtvovana... Ha-ha-ha. Tri. In ti si prva. Ha-ha-ha. Temnopolta ptica. Ha-ha-ha...«

»Karkoli hočeš, samo odpusti mi, sprejmi me spet, ljubi me, kakor poprej, o veliki, o moj sladki, moj najdražji!«

»Pojdi,« je dejal Semis Ofiris, »popeljem te k bratu tvojemu. Nič več ne odpošljam vojske v deželo večernih gor.«

»K bratu?« je vprašala začudeno Nefteta. »H kakšnemu bratu? Saj vendar nimam brata.«

»Vrnili se je, ne taji, ptičica moja. Kako bi se ne bil? Vsi so se vrnili, ko si se vrnila ti.«

»Kdo se je vrnil?«

»Na galeji ste se pripeljali, ki ste jo ukradli in zbežali. Zbežali pred menoj. Jaz pa sem razprostrl krila, zaplaval nad zemljo in sem vas videl. Ha-ha-ha. Ptičica moja sladka, hčerka kondorja večernih gor, princesa temnopolta.«

»Princesa temnopolta? Koga misliš?« je z grozo v duši vzkliknila Nefteta.

»Evalasta moja...«

»Nanjo misliš, ne name?«

»Nate, samo nate vse dneve dolge in še daljše noči.«

»Jaz nisem Evalasta.«

»Ne norčuj se. Saj te vendar vidijo moje oči. Rdeča je barva tvoje kože in črn kot noč je tvoj pogled.«

»Poglej vendar, o veliki,« je vzkliknila zdvojenjso favoritka. »Bela je moja polt. Tvoja Nefteta sem.«

»Nefteta? Ne. Ne norčujejo se iz mene. Nefteta... Saj je ni več, darovali so jo bogovom, norci. Že pred desetisočletji

so jo darovali. In še neko drugo so darovali. Kako ji je že bilo ime? Aha, vem, Ofirija. Bila je hčerka faraona Semisa Ofirisa. Ha-ha-ha.«

»Tvoja hčerka, o veliki.«

»Jaz sem človek — ptica. Pusti norčije.«

»In nisi veliki, faraon faraonov, Semis Ofiris?«

»Nisem.«

»O Râ, veliki, neskončni Râ, kaj se je zgodilo s teboj?«

»Zrasla so mi krila in letim.«

»Omračil se ti je um...«

»Psst! Nekdo me kliče. Ne slišiš? Moj ded kondor se oglašja. Zdravstvuj, v višave moram...«

Semis Ofiris je poskočil, dvignil roke, pričel z njimi kriliti in oponašati glas kondorja.

Nefteta je kriknila in zaihtela. Potem se je pognala k njemu, se ga oklenila z vso silo okoli vratu in dejala:

»Moj ubogi, nesrečni! Kaj se ti je zgodilo? Predrami se! Spoznaj me! Tvoja Nefteta sem. Vrni se z menoj v dvor!«

Toda faraon jo je z neznansko močjo odtrgal od sebe, jo sunil v stran in krileč z rokama oddivjal dalje po parku. Nefteta je planila za njim v noč strašne groze, ki je vsako minuto bolj naraščala.

(Se bo nadaljevalo.)

Sport

Pete balkanske igre zaključene

Grčija je prvak! — Drugo mesto si je priborila Jugoslavija — Več novih balkanskih rekordov — Lep napredek jugo slovenskega lahkootletskega sporta

Včeraj so se v Zagrebu zaključile V. balkanske igre, ki so prinesle našemu sportu ogromne koristi. Predvsem so razgibale ogromne množice gledalcev, da je bil obisk te velike sportne manifestacije za naše razmere naravnost rekorden. Računa se, da je Balkanski olimpiadi prisostvovalo okrog 60.000 gledalcev. Tudi v moralnem pogledu je rezultat prvovrsten, tako da smemo v bodoče pričakovati čisto drugačen razvoj lahkootletskega sporta pri nas. Oblasti so šle prirediteljem do skrajne meje na roko. Finančni efekt je prav tako zelo lep in računa se, da bo okrog 250.000 Din čistega dobička.

Na enako svečan način, kakor so bile V. balkanske igre otvorene, so bile včeraj tudi zaključene. Najprvo je bila med sviranjem olimpijske himne sneta olimpijska zastava, nato pa med sviranjem državnih himen zastave posameznih držav, ki so sodelovale na balkanski olimpiadi. Publika je tekmovalce posameznih držav ob odhodu iz stadiona navdušeno aklamirala. Kraljevi zastopnik general Dokić je izročil z lepim nagovorom zmagovalni grški ekipi krasen srebrni prehodni pokal, ki ga je poklonil pokrovitelj V. balkanskih iger Nj. Vel. kralj Aleksander. Prireditelj sama je bila zaključena z velikimi manifestacijami naši državi in z navdušenimi ovacijami našemu kralju in vsemu kraljevskemu domu.

Podrobni rezultati včerajšnjega tekmovalstva so bili naslednji:

Maratonski tek: 1. Kiriakides (G.) 2:49.32 (nov balkanski in grški rekord); 2. Šporn (J.) 2:58.19 (nov jugoslovanski rekord); 3. Starman (J.) 2:59.38; 4. Gal (R.) 3:05.33; 5. Fingarov (B.) 3:10.07; 6. Haralampijev (B.) 3:12.28; 7. Belas (J.) 3:18.59; 8. Zemljak (J.) 3:21.33.

Tek na 400 m: 1. predtek: 1. Passi (G.) 52.3; 2. Nikhazi (J.) 53.3; 3. Novakov (B.) 53.8. Drugi predtek: 1. Jordache (R.) 54.3; 2. Banščak (J.) 54.7; 3. Fotopolus (G.) 54.7. Finale: 1. Nikhazi (J.) 51.5; 2. Passi (G.) 51.6; 3. Banščak (J.) 51.8; 4. Jordache (R.); 5. Fotopolus (G.) in 6. Novakov (B.).

Tek na 110 m z zaprekami: Prvi predtek: 1. Mantikas (G.) 15; 2. Ivanović (J.) 15.7; 3. Sterjan (R.) 16.4. Drugi predtek: 1. dr. Buratović (J.) 15.8; 2. Skiadas (G.) 16.7; 3. Sedat (T.) 19.1. Finale: 1. Mantikas (G.) 14.8 (nov balkanski rekord); 2. Ivanović (J.) 15.5; 3. Skiadas (G.); 4. Sterjan (R.); 5. Sedat (T.). Dr. Buratović je bil zaradi rušenja treh zaprek diskva-

lificiran.

Metanje diska, helenski stil: 1. Silas (G.) 40.01 m (nov balkanski rekord); 2. Kleut (J.) 37.50; 3. dr. Narančić (J.) 36.73; 4. Gančev (B.) 36.35; 5. Filliotis (G.) 35.38; 6. Veysi (T.) 34.99.

Tek na 1500 m: 1. Georgakopoulos (G.) 4:10.8 (nov balkanski rekord); 2. Manea (R.) 4:12.2; 3. Krevs (J.) 4:12.5; 4. Zoukalas (G.); 5. Goršek (J.); 6. Žekov (B.).

Met kladiva: 1. Stepišnik (J.) 48.99 m (nov balkanski rekord); 2. Petropoulos (G.) 44; 3. Gojić (J.) 43.71; 4. Dimitropoulos (G.) 43.42; 5. Fritz (R.) 30.19; 6. Irjan (T.) 29.53 m.

Troskok: 1. Peterakis (G.) 14.12 m; 2. Mikić (J.) 13.74; 3. Mioković (J.) 13.60; 4. Pulyos (T.) 13.57; 5. Papageorgiu (G.) 13.23; 6. Selim (T.) 13.19.

Skok s palico: 1. Dojčev (B.) 3.90 m; 2. Andreopoulos (G.) 3.70; 3. dr. Biro (R.) 3.50; 4. Travulos (G.) 3.50; 5. inž. Kallay (J.) 3.40; 6. Haydar (T.) 3.40 m.

Štafeta 4krat 100 m: 1. Grčija 43.6; 2. Jugoslavija (Kovačič, dr. Buratović, Stevanović, Bauer) 44.2; 3. Rumunija 44.8; Turčija 45.6; 5. Bolgarija; 6. Albanija.

Končni izid V. balkanskih iger po točkah je naslednji: 1. Grčija 164 (163); 2. Jugoslavija 155 (110); 3. Rumunija 62 (61); 4. Bolgarija 33 (53); 5. Turčija 33 (59); 6. Albanija 7 (7). Številke v oklepaju so točke, ki so jih posamezne države dosegle na lanskeletni balkaniadi v Atenah.

Dve zmagi SK Železničarja

Prvo moštvo je zmagalo nad SK Celjem rezervno pa nad varaždinsko Svobodo.

Včeraj popoldne sta se vršili na igrišču SK Železničarja dve nogometni tekmi, in sicer je SK Železničar povabil v goste SK Celje in varaždinsko Svobodo, ki sta nastopila proti dvema moštvoma SK Železničarja. Zaradi izredno slabega vremena je tekma prisostvovala le malo občinstva.

Kot prvi par sta nastopila

SK Železničar : SK Svoboda (Varaždin) 2 : 1 (0 : 0).

Varaždinci so bili sicer v polju boljši nasprotnik, vendar so bili pred golom nasprotnika zelo neodločni, tako da so morali poraženi zapustiti igrišče. Moštvi sta nastopili v naslednji postavi: SK Železničar: Mahajnc, Bačnik, Papež, Jenšac, Glavič, Urbanini, Lešnik, Wagner II., Konrad I. und II., Herič. SK Svoboda: Stebih, Greguraš, Mikac, Vodopivec, Baier, Vedla, Berta, Tomažič, Baier II.,

Polak, Krajcer.

Sodil je g. Nemec.

Nato sta nastopila

SK Železničar : SK Celje 4 : 1 (2 : 0).

Kljub zmagi SK Železničar ni izpolnil pričakovanj. Posamezne formacije so igranje brez prave ambicije in volje, tako da premoč v polju številčno ni prišla do izraza. Zlasti napadalna vrsta je zelo neprecizno igrala in včasih brezsmiselno nabijala žogo. Tudi ni bilo videti tiste poteze naprej za vsako ceno, ki sicer nosi uspehe. Krilska vrsta je bila morda edina formacija, ki je kolikor toliko zadovoljila. Tudi branilca nista bila na višini, zlasti desni je bil obupno slab. Najboljši mož enajstorce in sploh najboljši na polju pa je bil vratar Švajghofer, ki je naravnost briljiral.

SK Celje ni upravičilo rezultate, ki jih je dosegel na domačih tleh. Od njega smo mnogo, mnogo več pričakovali. Razen požrtvovalnosti ne poseduje enajstora posebnega znanja. Nekaj kombinacij je dalo slutiti, da morda znajo tudi predvajati uspešnejšo igro, večji del igre pa je moštvo igralo le defenzivno in sta se pri tem zlasti izkazala oba branilca,

Razno

RABITE DENAR?

Prodajte staro obleko v Grajski starinarni. Plača najboljša! Zamenja tudi lepe preproge za obleko. 3583

NAZNANJAM

cenjenemu občinstvu, da sem se preselila s svojim salonom za damske obleke in belo perilo iz Smetanove v Vojašniško ul. 1-I. Priporočam se Lizi Kuster. 3674

Prodajam

SOLSKJE TORBICE

aktivke, nahrbtnike itd. v veliki izbiri priporočam Ivan Kravos, Aleksandrova cesta 13. 3624

Stanovanje

2 DIJAKA ALI DIJAKINJI sprejemem takoj v popolno oskrbo. Naslov v upravi. 3604

DVA DIJAKA

ali gospoda sprejemem v vso oskrbo. Koroška c 17-I, desno. 3676

Soba odda

OPREMLJENO SOBO

v bližini srednjih šol oddam dijakom. Naslov v upravi lista. 3452

SOBO

sončno in čisto, oddam Pristan 6. 3673

VELIKO, SVETLO SOBO

v bližini parka, s kopalnico, s hrano ali brez, takoj oddam dvema gospodoma, gospodičnima ali dijakom. Naslov v upravi lista. 3680

SOBA ZA SOLIDNEGA GO-SPODA.

mirna, sončna in prazna, z uporabo kopalnice, se takoj odda. Strošmajerjeva ul. 28, II. nadstr., vrata 9. 3463

Pouk

ISCEM INSTRUKTORJA

absolventa realne gimnazije za vsakdanji pouk dveh fantkov. Loeb, Strošmajerjeva ul. 28-I. 3630

NEMŠČINA, FRANCOŠČINA

po hitri, lahki, zanesljivi metodi. Naslov v upravi. 3623

KAPELNIK ALOJZIJ POLIČ podučuje violino, klavir, in druge instrumente na svojem domu po zmerni ceni. Prijave: Vrbanova ul. 26. 3677

Službo dobi

PLETILJO

izurjeno, sprejemem v stalno službo. Pletarna Slovenska ulica 26. 3679

Lokal

MESNICO

dobro vpeljano, oddam takoj v najem. Naslov v upravi »Večernika.« 3672

Dražba-terjatev

Iz konkurzne mase Kmetijske eksportne zadruge r. z. z o. z. v Mariboru se bodo prodale najboljšemu ponudniku na prostovoljni dražbi dne 14. 9. 1934 ob 17. uri v pisarni podpisane v Mariboru, Aleksandrova 28/I., vse terjatve zadruge en bloc, od teh kontokorrentna terjatev napram Prvi hrvi. štedionici v Mariboru ne pod 25%, vse druge ne pod 10% nominalne vrednosti.

Seznamek teh terjatev in informacije pri podpisnem konkurznem upravitelju.

dr. Makso Snuderl, advokat v Mariboru

kot konkurzni upravitelj Kmetijske eksportne zadruge r. z. z o. z. v Mariboru. 3671